

SFÂNTUL PORFIRIE
KAVSOKALYVITUL

Sfaturi
pentru viața
de familie

Traducere din limba greacă
și note de
protopresbiter dr. Gabriel Mândrilă

SOPHIA / METAFRAZE
București

CUPRINS

<i>Prologul editorului</i>	5
I. Căsătorie și viață conjugală.....	9
Perioada de sarcină	29
Educarea copiilor	41
Sfințirea părinților	69
Viața de familie: Bucurie – Iubire – Smerenie – Dumnezeiasca Euharistie – Libertate – Rugăciune	85
Probleme de familie: Neliniște – Tulburare – Deznădejde	97
II. Iubirea	117
Sfințirea	133
Neliniște, fobii, psihostenii	137
Boli	141
Diverse	145
Pace, seninătate.....	149
Voința liberă	151
Viața veșnică	154

Întristare, supărare	160
Gândurile rele despre ceilalți	164
Bunăitatea, bunele deprinderi	173
Judecata aproapelui	177
Pocăință, spovedanie	180
Problemele vieții în general	183
Rugăciunea	186
Smerenia	194
Harul lui Dumnezeu	201

Comenzi:

www.librariasophia.ro

Difuzare:

SUPERGRAPH

Str. Ion Minulescu nr. 36, sector 3,
031216, București

Tel.: 021-320.61.19; fax: 021-319.10.84

e-mail: contact@supergraph.ro

www.librariasophia.ro

www.sophia.ro

Vă așteptăm la

LIBRĂRIA SOPHIA

str. Bibescu Vodă nr. 19,

040151, București, sector 4

(lângă Facultatea de Teologie)

tel. 021-336.10.00; 0722.266.618

www.librariasophia.ro

PROLOGUL EDITORULUI

Corector: Diana-Cristina Vlad

Traducerea a fost realizată după: Αγίου Πορφυρίου Κανσοκαλυβίτου, *Συμβουλές για την πνευματική ζωή στην οικογένεια*, Ed. Η Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτήρος, Mileși, 2018.

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PORFIRIE KAVSOKALYVITUL, sfânt

Sfaturi pentru viața de familie / Sfântul Porfirie Kavsokalyvitul; trad. din lb. greacă și note de protopresbiter dr. Gabriel Mândrilă – București:

Editura Sophia: Metafraze, 2019

ISBN 978-973-136-672-2, ISBN 978-606-8997-05-6

I. Mândrilă, Gabriel (trad.)

Cartea de față este o culegere alcătuită de una dintre fiicele duhovnicești ale Sfântului Porfirie, pe temeiul cărților scrise despre el.

Cele consemnate nu sunt întotdeauna reproducerea întocmai a cuvintelor Sfântului, redau însă cât mai fidel cu putință sensul lor. S-ar putea spune că după prima *Antologie de sfaturi și îndrumări* a Sfântului, deja publicată, aceasta este o a doua, unde ne este îngăduit să intrăm [ca într-o grădină] pentru a ne putea bucura de culorile primăvăratice, de strălucirea naturală și de gingașa mireasmă duhov-

I

CĂSĂTORIE ȘI VIAȚĂ CONJUGALĂ

Să nu vă preocupe nevoia de a alege între căsătorie și monahism. În loc să vă zbuciumați, în încercarea zadarnică de a vă da voi înșivă un răspuns, siliți-vă spre a-L iubi din tot sufletul pe Hristos, și El vă va da, la timpul cuvenit, răspunsul potrivit sufletului vostru, pe care o să-l primiți de la sine, fără întristare, senin și cu mulțumire. Așa veți scăpa pentru totdeauna de această întrebare și veți păși pe un singur drum, slăvindu-L pe Dumnezeu.

#

Știi, ceea ce se numește „fericire în căsătorie” există, dar cu o condiție: anume ca soții să dobândească o zestre duhovnicească, prin iubirea lui Hristos și păstrarea poruncilor Sale. Așa vor ajunge cu adevărat la iubire reciprocă și la a fi fericiți. Altminteri, vor fi săraci sufletește, neputincioși de a dăruia iubire, cu probleme demonice, care îi vor face nefericiți.

#

Pe cei ce doreau căsătoria, Părintele îi îndrepta spre întemeierea unei familii cu adevărat fericite. Privitor la aceasta mi-a descoperit: „A venit la mine un tânăr de treabă, cerându-mi să-l ajut la punerea temeliei unei familii creștine. L-am sfătuit să caute o fată curată dintr-un sat de pe lângă Atena. M-a ascultat, a găsit într-un sat o fată foarte bună, i-a plăcut, a cerut-o în căsătorie, s-au căsătorit și i-a făcut niște îngerași. Acum trăiesc o viață de familie simplă și fericită.”

#

Numai prin Harul dumnezeiesc pot doi oameni să se unească cu adevărat. Prin rugăciune se unesc în chip mistic. Cel ce iubește trimite în chip delicat o putere bună. Așa să faceți!

#

Încet-încet vă va cerceta Harul, veți pătrunde înlăuntrul bucuriei. Veți deveni mai puternici. Legătura voastră și diferitele voastre probleme vor lua alt chip. Fără mânie, enervare, răstălmăcirea lucrurilor, judecare, va birui iubirea.

#

Să lucrați și acasă și în afara căminului cu trezvie, simplu, delicat, fără încordare, cu bucurie și veselie, cu bună dispoziție. Atunci vine Harul dumnezeiesc.

#

Omul, a cărui inimă aparține lui Hristos, devine alt om. Cuplul își află liniștea, mintea li se deschide, devin înțelepți, inteligenți, Duhul lui Dum-

nezeu îi învață totul. În fața greutăților nu se pierd, nu deznădăjduiesc, ci aleargă la Domnul, Care se află între ei, înving greutățile fără zburcium lăuntric. Firește, există și situații când trebuie să faci pe prostul de dragul lui Hristos, alegând tăcerea în cunoștință de cauză..., pentru ca în cele din urmă să câștige iubirea.

#

Să vă rugați neîncetat, chiar și în pat, în timpul somnului, ținându-vă de mână, așa vă veți sfinți amândoi.

#

Sfaturile pe care ni le-a dat a doua zi după căsătorie au fost următoarele:

– Să nu abuzeze unul de celălalt. Să nu încerci s-o domini. S-o ajuți, să vă împărtășiți în fiecare duminică. Când unul îl dorește pe celălalt, celălalt să nu spună nu, ci să accepte binevoitor, pentru că trupul vostru aparține celuiilalt. Dacă vă împărtășiți duminica, puteți să vă uniți trupește până joia. Să spuneți rugăciunea și,

când spuneți „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă”, să vă gândiți la celălalt. Să vă afierosiți lui Dumnezeu unirea prin rugăciune.

#

Relațiile conjugale fac bine soților atunci când sunt întru Harul lui Dumnezeu.

#

În ajunul căsătoriei a doi prieteni, ne spunea:

„Cât despre aceasta (unirea trupească), nu trebuie să simtă nimeni vreo vinovăție. Din clipa binecuvântării în biserică, unirea e binecuvântată. Acum o să spui: «După atâta efort duhovnicesc, să mă dau plăcerii trupești?» Dumnezeu a pus bucurie în toată creația. Cât despre aceasta (nașterea de prunci), omul este dimpreună-creator cu Dumnezeu. Și Dumnezeu a voit să pună în aceasta plăcere. Intri în creație cu acest lucru și te bucuri. Toate astea sunt așa când se fac după legea lui Dumnezeu și

cu evlavie. Toată creația lui Dumnezeu e bucurie. Nu S-a oprit Dumnezeu în ziua a șaptea și S-a uitat la câte a făcut? Nu a simțit Dumnezeu bucurie? Trebuie – să le-o spui neapărat – ca amândoi să se simtă liberi. Când văd o căsătorie care se face cu voia lui Dumnezeu mă emoționez foarte tare. Așa simt eu lucrurile. Canoanele Bisericii cu privire la abținerea în perioadele de post și în anumite zile ale săptămânii sunt pentru cultivarea castității, simplității, sincerității, libertății, unității cu toată creația. Este unirea prin evlavie, fiindcă omul a căzut din frumusețea cea dintâi, și stricăciunea stă la pândă.”

#

Iubirea trupească în căsătorie ajută celui duhovnicesc. E greu să-ți explic, dar în căsătorie, iubirea trupească devine duhovnicească, se prefăce. Nu sunt în stare s-o exprim cum trebuie. Încet-încet cuplul se unește mult și prin iubirea trupească, și prin cea duhovnicească. Înaintând către

cea duhovnicească, la sfârșit nu mai e nevoie de cea trupească, ci doar de cea duhovnicească. Pentru a se ajunge la aceasta, trebuie să se avanseze mult în cea duhovnicească. Iubirea trupească nu e numai pentru nașterea de prunci, ajută iubirii duhovnicești. Dar în căsătorie, cu binecuvântare și Harul lui Dumnezeu. Relația în afara căsătoriei se schimbă în scurtă vreme și devine chin. Aduce confuzie și îi întristează pe oameni. „Mai bine nu te cunoșteam”, își spun adesea. Adică m-ai pus pe rug.

În timp ce fiecare își formează personalitatea, înaintează, muncesc, crează și se unesc. Și sunt nebuni unul după altul, fără să vorbească. Chiar dacă sunt departe unul de altul.

#

Într-un cuplu evlavios și foarte iubitor, în bună înțelegere, care avea deja șase copii aflați, desigur, la o distanță mică unul de celălalt, soția-mamă îi propunea soțului să se oprească la cei șase copii, făcând abținerea.

„Ne ajung”, a spus, „șase copii, și de acum să trăim în abstenență.” Soțul cu calm, păstrându-și cumpătul, și-a ascultat modesta soție, dar nu și-a dat de îndată consimțământul. Credea că în privința unei asemenea teme, serioase și delicate, primul cuvânt îi aparținea duhovnicului lor care, din fericire, era Părintele Porfirie. „Înainte oricărei discuții și decizii legate de subiectul acesta”, i-a spus soțul soartei sale, „ar trebui să ne sfătuim cu Părintele.”

Au mers la Părintele și problema a adus-o în discuție mai întâi soția, spunând următoarele:

„După cum știți, Părinte, avem șase copii și ne-am spus să ne oprim la aceștia, făcând în continuare abstenență.”

Atunci a cerut cuvântul și soțul, politicoș și discret, ca să explice mai întâi acest „ne-am spus”.

„Cu binecuvântarea Sfinției Voastre, Părinte, voi aduce și eu o lămurire.”

Și, întorcându-se către soție, i-a spus:

„Să mă ierți, dar ai zis «ne-am spus», însă trebuie să zici «mi-am spus». Asta e părerea ta, de vreme ce eu încă nu mi-am spus părerea și am propus mai întâi să avem această întâlnire și discuție cu Părintele.”

Părintele a zâmbit și i-a spus cuplului plin de iubire și de copii:

„Problema nu e abstenența, ci aceea că vă veți răni iubirea. Diavolul va semăna atâta cicăleală între voi, că și pentru cel mai mic lucru vă veți enerva și certa, ceea ce va avea înrâurire și asupra copiilor. De aceea e mai bine să vă gândiți mai mult privitor la problema aceasta și să vă rugați să vă arate Dumnezeu voia Sa.”

#

O tânără pereche a făgăduit să-și păstreze abstenența în căsătorie, să aibă o „căsătorie albă”, așa cum se spune de obicei. Inițiativa a fost mai mult a fetei, cu care tânărul a fost de acord, după căsătorie el devenind preot. Dar aveau probleme între ei, cicăleli ș.a.m.d., pe care i le făceau cunoscute